

относительно целесообразности дальнейшего использования типовых графиков нагрузок в сегодняшних условиях.

K. Petrova

Comparative analysis of typical daily schedules and actual electrical loads industrial customers

Performed the comparative analysis parameters of typical daily schedules and actual electrical loads found fundamental similarities and differences, provided recommendations about the advisability of further use of typical schedules in today's conditions.

Одержано 14.05.11

УДК 81'373.611

Т.В. Тимошенко, викл, Н.В. Гречихіна, викл.

Кіровоградський національний технічний університет

Загальні процеси словотворення

В цій статті пояснюються загальні процеси словотворення в англійській мові. Наведені приклади новоутворених слів за допомогою префіксів та суфіксів.

Процеси словотворення, префікси, суфікси, складні слова, значення.

Багато слів сформовані шляхом поєднання інших слів, чи шляхом приєднання слів та префіксів чи суфіксів. Досить часто можна дослідити зв'язок між значенням *новоутвореної* комбінації та значенням її окремих частин. Тому, якщо студент технічного вузу знайде нове слово в тексті, то він зможе здогадатися, що воно означає. Тож, почнемо з префіксів та суфіксів.

Префікси додаються на початку слова: **un-** ('not') + **clear** = **unclear** ('not clear').

Суфікси додаються до кінця слова: **green** + **-ish** ('slightly' or 'rather') = **greenish** ('slightly green').

Загальноживані види префіксів та суфіксів. Тут наведені деякі групи префіксів та суфіксів, які використовуються, щоб створювати певні види значень. В словнику можна знайти слова, з якими вживаються наступні префікси та суфікси:

rent-a-, uber-; -athon, -buster, -busting, -fest, -friendly, -gate, -impaired, -ista, -meister, -ville.

Наприклад: *an entertainment-meister* (= someone who is an expert in entertaining people).

Наступні префікси вживаються в словах, які відносяться до комп'ютерів та технологій чи до навколишнього середовища:

audio-, bio-, cyber-, e-, eco-, geo-, radio-, techno-, tele-, video-.

Наприклад: *a big increase in cyber-crime* (=crime involving the use of computers).

Наступні суфікси вживаються в словах, які відносяться до людей, які дійсно хочуть чи полюбляють якусь певну річ чи дуже наполегливо намагаються отримати її:

-aholic, -crazy, -hungry, -loving, -mad, -mania, -phile, -seeking.

Наприклад: *she's sports-mad* (= very enthusiastic about sports).

Наступні префікси та суфікси вживаються щоб створити заперечні слова чи слова з протилежним значенням. Найбільш частовживані префікси в цій групі:

a-, contra-, counter-, de-, dis-, il-,/im-/in-/ir-, mis-, non-, un-, -free, -less.

Наприклад: *non-toxic chemicals* (=that are not poisonous or harmful).

Наступні префікси вживаються щоб створити слова, які попереджають, що щось являється частково правдою, чи щось з'являється, щоб бути однією річчю, а насправді це є щось ще:

Crypto-, demi-, half-, mock-, near-, neo-, part-, pseudo-, quasi-, semi-.

Наприклад: *a semi-independent region* (=partly but not completely independent).

Наступні префікси та суфікси використовуються в словах, які містять значення типу 'having a lot of something', 'to a large degree' чи 'always':

all-, arch-, ever-, extra-, hyper-, mega-, multi-, oft-, pan-, poly-, super-, ultra-, infested-, intensive-, rich-, ridden-.

Наприклад: *an ultra-successful product* (=one that is extremely successful).

Наступні суфікси вживаються в словах, які означають, що щось виконано частково чи схоже на якусь певну річ. Найбільш вживаний суфікс цього типу є суфікс **ly-**, який додається до прикметників, щоб утворити прислівники типу **slowly** та **politely**. Інші суфікси зазвичай додаються до іменників:

-fashion, -like, -ly, -shaped, -style, -wise.

Наприклад: *moving spider-fashion* (=moving the way a spider moves); *a heart-shaped box of chocolates* (=in a shape of a heart).

Нові прикметники часто утворюються шляхом поєднання слова з прийменником, ч из іменником та '-ed'. Наступні суфікси вживаються в прикметниках, що описують чийсь одяг, зовнішність чи особистість:

-boned, -cheeked, -chested, -clad, -eyed, -faced, -haired, -handed, -hatted, -headed,

-hearted, -legged, --limbed, -lipped, -minded, -necked, -skinned, -sleeved, -tongued, -waisted.

Наприклад: *straw-hatted girls* (=wearing straw hats).

Складні слова формуються шляхом поєднання двох , а іноді трьох чи більше слів. Деякі пишуться як одне слово(**basketball, mailbox**), деякі як серія слів(**big business, point of view**), деякі через дефіс (**fifty-fifty, laid-back**). Деякі складні слова мають очевидне значення: **a computer game** is a game played on a computer. Інші є більш ускладненими: **big-ticket** items are expensive, and **heavy metal** is a type of rock music.

Існує багато інших способів, за допомогою яких формуються слова. Ось деякі, на які студенти можуть звернути увагу:

- деякі слова утворюються приєднанням частини одного слова до частини іншого слова: **biopic** (biography+picture), **brunch** (breakfast + lunch). Такі слова часто називають **blends** чи **portmanteau words**.

- деякі слова мають нове написання та неофіційну вимову: **gonna** (going to), **FX** (effects), **pix** (pics/pictures). Такі нові слова часто являються неформальними чи сленгом, чи мають спеціальне особливе значення.

- деякі слова утворені з перших літер слів в складному слові чи фразі. Наприклад: **Aids** (Auto-Immune Deficiency Syndrome) and **FAQ** (Frequently Asked Question).

В сучасній англійській мові існує дуже велика кількість слів з різноманітними суфіксами, котрі в даний час не розглядаються як утворені за допомогою суфіксів, так як ці слова не розкладаються. Про відокремленні суфікса частина, яка залишається, не представляє собою будь-якого слова. Це такі слова, як: **cottage, courage, station, session, document, loyal, equal, probable, possible, curious, serious** та багато інших. Такі слова вважаються простими, а не похідними. Суфікси в цих випадках служать лише показником тієї чи іншої частини мови.

Добре знання префіксів та суфіксів має велике значення при вивченні мови, оскільки воно дає можливість студентам розуміти без словника більшу кількість незнайомих їм слів, утворених від знайомого їм кореня. Так, наприклад, знаючи значення слова **happy** *щасливий*, студенти можуть легко перекласти незнайомі їм слова **happily**, **happiness**, **unhappy**, **unhappily**, **unhappiness**.

Список літератури

1. Macmillan English Dictionary. Macmillan Education, –Bloomsbury Publishing. Oxford, 2002.
2. К.Н. Качалова, Е.Е. Израилевич. Практическая грамматика английского языка. –Киев, 2004.

Т. Тимошенко, Н. Гречихина.

Общие процессы словообразования

В этой статье объясняются общие процессы словообразования в английском языке. Приведены примеры новообразованных слов при помощи приставок и суффиксов.

T. Timoshenko, N. Grechykhina.

General process of wordformation

This article explains the general process of wordformation in English. The examples of new formed words with the help of prefixes and suffixes are given here.

Одержано 30.05.11

УДК 81'27

Н.В. Гречихіна, викл., Т.В. Тимошенко, викл.

Кіровоградський національний технічний університет

Sociolinguistic causes of language change

Sociolinguistic causes of language change are considered in this article. It deals with three proposed external sociolinguistic factors – fashion, foreign influence and social need which can potentially affect the language and accelerate hidden trends already existing in the language.

sociolinguistic factors, fashion, pronunciation, accent, fluctuation theory, substratum theory, adopted language, foreign influence, bilingual, trilingual, borrowing, syntax, cultural contract, donor language, social need, conversion, accelerating agents.

For centuries, people have speculated about the causes of language change. The problem is not one of thinking up possible causes, but of deciding which to take seriously. In the quotation above, Phaedrus, a scientist is overwhelmed by the number of possible theories which come to mind in his work on physics. A similar problem faces linguists. As one noted: 'Linguists are a marvellously clever bunch of scholars; there is really no limit to the imaginative, elegant, and intellectually satisfying hypotheses they can dream up to account for observed linguistic behaviour.'

In the past, language change has been attributed to a bewildering variety of factors ranging over almost every aspect of human life, physical, social, mental and environmental. At one time, for example, there was a suggestion that consonant changes begin in mountain regions due to the intensity of expiration in high altitudes. 'The connection with geographical or climatic conditions is clear,' asserted one scholar, 'because nobody will deny that residence in the mountains, especially in the high mountains, stimulates the lungs.' Luckily this theory is